

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Johs. Linds tingbogsafskrifter

Ribe amt. Kommentarer om det donerede materiale

Når dette materiale stilles til rådighed for andre, kan det være nødvendigt at give besked om dets historie, så at brugeren kan vide, hvad han kan vente at finde i det, og ikke mindst hvad han ikke kan vente at finde.

Når jeg begyndte at læse Koldinghus birks tingbøger, var det egentlig for at skaffe noget stof om de sogne, jeg beskæftigede mig med i min slægtsforskning. Jeg anskaffede mig mikrofilmene til tingbogen 1748-61 for nu at begynde med en periode, hvor oplysningerne om slægterne var nogenlunde rigelige. Som læseapparat benyttede jeg forresten et af dem, der er beregnet til microfiche. Det kan man godt uden at ødelægge filmene, og fordelene er indlysende: Man kan sidde hjemme med det, og man kan få en ordentlig arbejdsstilling, hvilket de moderne læseapparater vist sjældent tilbyder!

Snart opdagede jeg, at det var uhyre vanskeligt at finde bagud i filmen, hvis man opdagede, at en sag havde større interesse end først antaget. For det første har tingskriverne ikke altid været så nøje med at angive, hvornår sagen sidst blev behandlet, og for det andet har det sine vanskeligheder at "skimme" en side, hvor den ene sag efterfølger den anden, uden at skriveren har efterladt tomme linjer mellem de enkelte sager. Det måtte man nemlig ikke. Siderne skulle "fuldskrives" fra øverst til nederst, uden margin og uden tomme linjer. Der er endda skrivere, der har fulgt denne anvisning så samvittighedsfuldt, at de ikke engang starter med ny linje, når de skal i gang med en ny sag.

Jeg havde altså brug for at notere mig, hvor sagerne forekom. Og så tog jeg skridtet fuldt ud og noterede mig side for side, hvad der forekom af sager.

Så kunne jeg ikke dy mig for også at antyde indholdet af sagerne, i alt fald når det drejede sig om sager, der endte med en domfældelse. Dommen selv siger jo noget om, hvad der foregik i sagen, og hvad den drejer sig om. Altså gav jeg et kort referat af dommene. Men kun af dem. Hvis en langstrakt sag endte med, at der blot blev optaget tingsvidne, så lod jeg mig nøjes med det, uanset hvor mange spændende ting, der måtte være blevet sagt undervejs i sagen. Jeg læste det knapt nok. For hovedformålet var at se, hvor den ene sag endte og den næste begyndte. Jeg havde endda også den tanke, at jeg jo ikke skulle tage finder glæden fra andre ved at afdække noget, der lige så godt kunne være blevet liggende i disse vanskeligt tilgængelige bøger, indtil rette vedkommende gjorde sin egen frydefulde opdagelse.

Sådan var det med læsningen af tingbogen 1748-61. Jeg fortsatte med 1761-70 og dernæst forfra med tingbøgerne 1719-61 med stigende appetit på at meddele indholdet i sagerne, især småtingene som f.eks. hvad folk kunne sige til hinanden den gang. Senere da jeg er gået i gang med nogle ældre tingbøger for Anst-Jerlev-Slavs herreder, gik jeg endnu videre i den retning, og da arbejdet jo først og fremmest skal være til fornøjelse for mig selv, har jeg nu også tilladt mig at behandle særligt indgående det stof, som jeg har fundet om de sogne og byer, som min slægtsforskning især har drejet sig om: Det er Vorbasse og Hjarup sogne og en enkelt by i Egtved sogn. Denne mere hæmningsløse tilgang til stoffet præger måske min allersidste ekstrakt af Koldinghus birks tingbøger, nemlig året 1719, der er blevet indført i Anst-Jerlev-Slavs tingbog for 1718-19.

Indholdet af ekstrakterne er altså præget af mine egne personlige interesser, sådan som de har skiftet i løbet af processen.

Een ting har stået fast gennem hele arbejdet med ekstrakterne. Og det er selve indretningen af dem. Fra først til sidst er noteret side for side, hvad der forekommer af sager. Hvis der står en dato som indledning til et notat, henviser den til, hvornår sagen sidst har været til behandling, og hvis der står en dato til slut, viser denne hen til næste behandling. Når en sag forekommer for sidste gang, kan der være en beskrivelse af indholdet. Og det er altid til denne beskrivelse i ekstrakten, at registrene henviser. Det er ikke til de tilsvarende sider i tingbogen.

Arbejdet er som nævnt sket på grundlag af mikrofilm. Hvis teksten har været for vanskelig at læse (i de gulnede hjørner eller inde ved den indre margin, der ikke altid kan komme med på film), så har jeg accepteret dette, og så er der altså stadig en del at hente i originalerne. Det er der også, hvor jeg rent ud ikke har kunne forstå teksten!

Med venlig hilsen
Johs. Lind